

ZJEDNOCZONE EMIRATY ARABSKIE

PODSTAWOWE INFORMACJE

Powierzchnia	82 880 km ²
Ludność	4,3 mln osób (w tym 82 % cudzoziemców)
Religia	muzułmanie - 96 %
Język	arabski (oficjalny), perski, angielski
Główne miasta	Abu Dhabi – stolica (ca 900 tys. mieszkańców), Dubaj, Szardża, Al Ain
Waluta	1 dirham emiracki (AED) = 100 filsów; kurs 1 USD = 3,67 AED (sztywny)
Ustrój polityczny	federacja siedmiu emiratów (dziedziczne monarchie absolutne)
Strefa czasowa	UTC +4
Struktura PKB	usługi – 50,4 %, przemysł – 48,5 %, rolnictwo – 1,1 %

Głowa państwa - prezydent: Khalifa Bin Zayed Al-Nahayan (od listopada 2004 r.), władca emiratu Abu Dhabi. Oprócz prezydenta władzę wykonawczą stanowi premier wraz z Radą Ministrów (nominowani przez prezydenta)

Szef rządu: wiceprezydent, premier i minister obrony Mohammed Bin Rashid Al-Maktoum, władca drugiego co do potencjału ekonomicznego emiratu Dubaj

POLITYKA GOSPODARCZA

Cechą charakterystyczną polityki gospodarczej rządu federalnego, jak i poszczególnych emiratów stała się ostatnio aktywna realizacja nowej wizji rozwoju i struktury gospodarczej państwa. Koncentruje się ona na dwóch celach: dywersyfikacji struktury gałęziowej gospodarki i nadaniu jej cech nowoczesności przez podniesienie gospodarczej oraz społecznej rangi nauki i wykształcenia, niezbędnych dla wdrażania wysoko kwalifikowanych technologii, jak również technik zarządzania. Ma to zapewnić Emiratom w przyszłości uniezależnienie się od koniunktury na światowym rynku ropy naftowej i gazu oraz oparcie - w większym niż dotychczas stopniu - sytuacji gospodarczej i społecznej państwa na dynamicznych prorozwojowych gałęziach: nowoczesnym przemyśle przetwórczym wykorzystującym własne zasoby energetyczne i surowcowe (petrochemia, hutnictwo żelaza i aluminium, przemysł materiałów budowlanych) oraz szeroko rozumianych usługach (hotelarstwo, turystyka, transport morski i lotniczy, usługi finansowe), świadczonych na najwyższym poziomie na skalę międzynarodową. W dalszej perspektywie do dziedzin tych dołączą również m.in. przemysł lotniczy i aeronautyczny oraz energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii. Wymiana handlowa z zagranicą odgrywa kluczową rolę w rozwoju gospodarczym ZEA.

Dzięki utrzymującym się wysokim cenom ropy i gazu ziemnego oraz dużemu reeksportowi obrotu handlowe z zagranicą wykazują dodatnie saldo.

W strukturze towarowej eksportu ZEA ok. 45 % jego wartości przypada na ropę naftową, gaz ziemny i produkty ropopochodne, ca 30 % to reeksport towarów importowanych, resztę zaś stanowią różne produkty, gł. ryby i daktyle. Podstawowy przedmiot nie-węglowodorowego eksportu ZEA to aluminium hutnicze, którego Emiraty są czołowym eksporterem na świecie. Drugą ważną pozycją w tej grupie jest złoto, będące czołowym towarem reeksportu - przez Dubaj przechodzi 10 % światowych obrotów tym metalem. Główni odbiorcy eksportu ZEA w to Japonia (16,5%), Indie (15,1%), Iran (10%), Tajwan (8,9%), Korea (5,9%)

Import pochodzi głównie z Indii (17%), Chin (14%), USA (11%), Niemiec (5%) oraz Japonii (4%). Dominują w nim: maszyny i urządzenia, sprzęt transportowy, chemikalia i żywność.

Członkostwo w organizacjach międzynarodowych: ONZ i jej agendy – UNCTAD, UNESCO, UNIDO, Bank Światowy (WB), Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF), Światowa Organizacja Handlu (WTO), Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej (IAEA), Międzynarodowy Bank Rozwoju (IDB), Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (IBRD), Liga Arabska (AL), Panarabska Strefa Wolnego Handlu (GAFTA), Rada Współpracy Państw Zatoki (GCC), Organizacja Państw Eksporterów Ropy Naftowej (OPEC), Organizacja Arabskich Krajów Eksportujących Ropę Naftową (OAPEC).

Stosunki z Unią Europejską: w 1989 r. Komisja Europejska i GCC podpisały Umowę o współpracy przewidującą m.in. podjęcie negocjacji w/s zawarcia umowy o wolnym handlu. Rozmowy rozpoczęto w 1990 r. Pomimo kilkukrotnych rund spotkań technicznych i politycznych, nie osiągnięto pełnego porozumienia, w związku z czym negocjacje w końcu 2008 r. zostały zawieszono.

RAMY PRAWNO-TRAKTATOWE WSPÓŁPRACY DWUSTRONNEJ

1. UE – ZEA: wzajemne relacje, w tym gospodarcze, reguluje Umowa o współpracy pomiędzy UE a państwami GCC - podpisana w 1989 r.
2. Współpracę dwustronną regulują 5 umów między RP a ZEA:
  - Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania z 1993 r.
  - Umowa o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji z 1993 r.
  - Umowa o cywilnej komunikacji lotniczej z 1994 r.
  - Umowa o współpracy w dziedzinie informacji, kultury i nauki z 1994 r.
  - Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Zjednoczonych Emiratów Arabskich o współpracy gospodarczej podpisana 22 kwietnia 2012 r.

WYMIANA HANDLOWA Z POLSKĄ

Zjednoczone Emiraty Arabskie są bardzo atrakcyjnym partnerem współpracy, o bogatych tradycjach handlowych oraz nowoczesnej infrastrukturze. W 2010 r. kraj ten był trzecim pod względem wielkości obrotów partnerem handlowym Polski na Bliskim Wschodzie (po Izraelu i Arabii Saudyjskiej), zaś wśród krajów Ligi Arabskiej zajmował drugie miejsce, po KAS.

Obroty towarowe Polski z ZEA w latach 2006-2012 (w mln USD)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EXPORT	218,0	302,1	763,5	476,1	244,9	271,3	440,0
IMPORT	78,6	119,2	100,3	44,1	69,7	80,6	102,0
OBROTY	296,6	421,4	863,8	520,2	314,6	351,9	542,0
SALDO	139,4	182,9	663,2	432,0	175,6	190,6	338,0

Źródło: GUS

W 2012 r. w polskim eksporcie przeważały: urządzenia mechaniczne i maszyny (głównie sprzęt dla telefonii, kable, elektrody węglowe, lampy), wyroby metalurgiczne (ostrza do golenia, wyroby stalowe); artykuły rolno-spożywcze (przetwory, wyroby tytoniowe, cukier), produkty przemysłu chemicznego (głównie kosmetyki); wyroby różne (meble, stelaże i materace), wyroby ceramiczne. W 2012 roku w polskim imporcie przeważały: wyroby nieszlachetne i wyroby z metali nieszlachetnych, urządzenia mechaniczne i elektryczne oraz tworzywa sztuczne i wyroby pochodzące z tworzyw sztucznych.

WSPÓŁPRACA INWESTYCYJNO-KAPITAŁOWA

Łączna wartość polskich inwestycji bezpośrednich w ZEA szacowana jest na 150 mln USD. Działają tam polskie przedsiębiorstwa z branży naftowo-gazowej, budowlanej (Librus), instalacyjnej (Sergas), usług geodezyjnych, urządzeń klimatyzacyjnych (VTS Clima), mebli (MDD) czy opakowań metalowych (krakowska firma Can-Pack w 2005 r. wybudowała w Emiratach wytwórnię puszek metalowych Arab Can. Co.). W 2007 r. spółka Solaris Bus&Coach S.A wraz ze swoim lokalnym współpracownikiem, podpisała umowę na dostawę 225 autobusów do Dubaju o wartości ponad 112 mln euro.

Bardziej spektakularne przedsięwzięcia to spółka deweloperska w Dubaju, założona przez Kulczyk Investment House oraz udział jednego z polskich przedsiębiorców w znajdującej się w budowie fabryce fluoru Gulf Fluor w Abu Dhabi.

Ponadto, na kontraktach indywidualnych przebywa tam kilkuset polskich specjalistów, głównie inżynierów, architektów oraz personel medyczny.

Liczba Polonii jest najwyższa w regionie Zatoki - wynosi ok. 1500 osób.

Inwestycje strony emirackiej w Polsce mają charakter głównie portfelowy. Poza sięgającą jeszcze 2007 r. inicjatywą firmy deweloperskiej Limitless z Dubaju, która wykupiła w Polsce tereny budowlane (Wrocław, Poznań, Mazury), a w 2008 r. zawarła porozumienie z władzami miasta Chrzanowa o budowie wielkiej dzielnicy mieszkaniowej (ale nie rozpoczęła realizacji żadnego projektu), odnotowano zakupienie przez holding przemysłowy Al Masood z Abu Dhabi fabryki łożysk i warsztatów mechanicznych we Wrocławiu. W Gdańsku złożyli wizytę przedstawiciele holdingu Royal Group z Abu Dhabi, interesując się tamtejszymi propozycjami inwestycyjnymi.

W 2010 r., podobnie jak w latach wcześniejszych, banki i spółki z ZEA kupowały przede wszystkim polskie obligacje rządowe, korzystając jednak z pośrednictwa swoich spółek zależnych lub agentów działających na terenie Europy. Nie odnotowano żadnych nowych emirackich inwestycji bezpośrednich w Polsce.

W 2012 r. polska firma Jet-Pad Europe LLC Sp. z o.o. podpisała kontrakt na produkcję elektrycznych skuterów wodnych z firmą ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich o wartości 60 mln euro.

DOSTĘP DO RYNKU

Polski eksport towarów i usług nie natrafia na szczególne przeszkody administracyjne w dostępie do rynku emirackiego. Ujednolicona stawka celna w imporcie wynosi 5% ad valorem, przy czym ok. 400 pozycji (obejmujących głównie podstawowe artykuły żywnościowe i lekarstwa) jest wolne od obciążeń celnych. Zwolniony z opłat celnych jest też import do specjalnych stref ekonomicznych.

Najistotniejszą barierą pozataryfową i utrudnieniem jest wymóg przedłożenia świadectwa uboju rytualnego „halal” w przypadku eksportu wyrobów mięsnych. Problem ten wydaje się jednak bliski rozwiązania w związku z tym, że Muzułmański Związek Religijny w Polsce ma otrzymać uprawnienia do wydawania certyfikatów „halal” uznawanych w Emiratach. Pewną przeszkodę w imporcie do ZEA stanowi obowiązek posiadania emirackiego pośrednika/agenta, wprowadzane

są jednakże nowe przepisy liberalizujące zasady korzystania z pośrednictwa miejscowych podmiotów. Problemem dla polskich firm produkcyjnych i handlowych pozostaje wysoka konkurencja ze strony firm międzynarodowych.

DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU DWUSTRONNEGO

Różnorodność oraz prestiż imprez targowych organizowanych w ZEA stwarza dodatkowe możliwości rozwoju współpracy. Odnotowuje się regularny udział polskich biznesmenów w targach tematycznych w ZEA.

W marcu 2007 r. z wizytą roboczą w ZEA przebywał Minister Gospodarki G. Woźniak, który m.in. spotkał się z ówczesnym Ministrem Gospodarki, szejkiem L. Al-Qasimi. Na przełomie marca i kwietnia 2007 r. w ZEA przebywała misja przedsiębiorców z Polski wraz z delegacją KIG, która podpisała umowę o współpracy z Izbą Handlowo-Przemysłową Dubaju.

W listopadzie 2007 r. w Dubai World Trade Center (w ramach Polish Business Days) odbyła się Polska Wystawa Narodowa oraz Polsko-Arabskie Forum Gospodarcze pod honorowym patronatem ministrów gospodarki RP i ZEA

Od 2006 r. w Abu Dhabi istnieje Polska Grupa Biznesu prowadząca działania na rzecz rozwoju polsko-emirackich relacji gospodarczych i handlowych. Stowarzyszenie to – działające pod auspicjami Izby Handlowo-Przemysłowej Abu Dhabi – zrzesza polskich biznesmenów zatrudnionych w miejscowych firmach, urzędach i przedstawicielstwach firm zagranicznych, polskich eksporterów, emirackich importerów towarów z Polski, itp.

Wśród ważniejszych spotkań oficjalnych w ostatnim okresie wymienić można wizyty w ZEA: ministra sportu i turystyki RP (luty/marzec 2009 r.), ministra skarbu państwa RP (marzec 2009 r. i czerwiec 2010 r.) i podsekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki M. Korolca (styczeń 2010 r., kwiecień 2011 r.), a ponadto wizytę ministra gospodarki ZEA w Polsce wraz z grupą przedstawicieli poważnych firm emirackich (styczeń 2010 r.). W listopadzie 2011 r. z wizytą Dubaju i Abu Zabi przebywała misja inwestycyjno-gospodarcza pod przewodnictwem wiceminister Spraw Zagranicznych B.Stelmach i z udziałem wiceministra w Ministerstwie Skarbu Państwa K.Walenczaka oraz ponad 30-osobowej misji polskiego biznesu reprezentującej sektor finansowy, energetyczny, budowlany i nowych technologii. Program wizyty obejmował prezentację polskiej oferty inwestycyjnej adresowanej do państw RWPZ.

Zarówno Polska jak i ZEA dążyły do podpisania umowy zawierającej m.in. zapis o powołaniu Wspólnej Komisji, władze ZEA sygnalizowały już w 2008 r. (podczas rozmów Przewodniczącego Federalnej Rady Narodowej ZEA, P. Abdul Aziza Abdullaha Al-Ghuraira z Wicepremierem, Ministrem Gospodarki RP w Warszawie). Propozycja ta była ponawiana w 2009 roku i pisemnie potwierdzona przez Ministra Gospodarki ZEA, P.Sultana Saeeda Al-Mansouri, w liście z lutego 2010 r. skierowanym do Wicepremiera W.Pawlaka). W tej sytuacji opracowany został projekt Umowy, który przedstawiono stronie emirackiej.

W wyniku negocjacji osiągnięto porozumienie i Umowa została parafowana dnia 15 stycznia 2012 r. przez Podsekretarz Stanu w MG Panią Ilonę Antoniszyn Klik a podpisana podczas wizyty Premiera D. Tuska w Zjednoczonych Emiratach Arabskich w dniu 22 kwietnia 2012 r. w Abu Dhabi przez Podsekretarza Stanu UW Ministerstwie Gospodarki Pana Dariusza Bogdana.

W dniach 5-7 lutego 2013 odbyło się pierwsze wspólne spotkanie polsko-emirackiej komisji ds. współpracy gospodarczej, w którym uczestniczyli Pan Premier Janusz Piechociński wraz z Podsekretarz Stanu w MG, Panią Iloną Antoniszyn-Klik. Z kolei 23 czerwca 2013 w Dubaju odbyło się spotkanie Pani Ilony Antoniszyn-Klik z Panem Sultanem Saeeda Al-Mansouri, Ministrem Gospodarki ZEA.

POTENCJALNE DZIEDZINY WSPÓŁPRACY

Brak barier finansowych i administracyjnych ograniczających dostęp do rynku oraz możliwość korzystania z bogatych tradycji handlowych i rozbudowanej, nowoczesnej infrastruktury sprawia, że ZEA są bardzo atrakcyjnym partnerem handlowym.

Zróźnicowany krąg konsumentów w samych Emiratach, a przede wszystkim bardzo szerokie możliwości reeksportu towarów do innych państw regionu stwarzają korzystne warunki do ekspansji eksportowej. Istotną zachętą wydaje się również fakt, że generalnie w kraju tym nadal obowiązuje zerowa stawka podatku od przedsiębiorstw oraz dochodów osobistych.

Oprócz kluczowego dla gospodarki ZEA sektora naftowo-gazowego do perspektywicznych z punktu widzenia dwustronnej współpracy handlowej i gospodarczej można zaliczyć:

- zagraniczne inwestycje realizowane w Polsce przez firmy i wyspecjalizowane instytucje finansowe obracające funduszami inwestycyjnymi krajów Zatoki;
- dostawy sprzętu i materiałów do rozbudowy infrastruktury;
- przetwórstwo rolno-spożywcze oraz dostawy artykułów spożywczych;
- przemysł obronny;
- usługi służby zdrowia i rehabilitacja (uzdrowiska);
- szkolnictwo wyższe (oferta studiów na polskich wyższych uczelniach).

Szansą dla polskich firm (produkcyjnych i handlowych) mogą być funkcjonujące w ZEA liczne strefy wolnościowe (ZEA klasyfikowane są jako trzecie - po Hongkongu i Singapurze - pod względem wielkości centrum reeksportu na świecie). Z drugiej jednak strony, 2020 roku w Dubaju odbędzie się EXPO 2020, w związku z tym jest to idealna okazja do promocji polskiej branży budowlanej.

Opracowano na podstawie danych z Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki, 2014 r.

IZBY

- **Izba Przemysłowo-Handlowa w Dubaju** (Dubai Chamber of Commerce and Industry) www.dcci.gov.ae
- **Izba Przemysłu, Handlu i Rolnictwa w Fujairah** (Fujairah Chamber of Commerce, Industry and Agriculture) www.fcci.gov.ae
- **Izba Przemysłu, Handlu i Rolnictwa w Ras Al-Khaimah** (Ras Al-Khaimah Chamber of Commerce, Industry and Agriculture) www.rakchamber.com/english/index.asp
- **Izba Przemysłowo-Handlowa w Ajmanie** (Ajman Chamber of Commerce and Industry) www.ajcci.gov.ae
- **Izba Przemysłu, Handlu i Rolnictwa w Umm Al-Quwain** (Umm Al-Quwain Chamber of Commerce And Industry)

WAŻNE KONTAKTY

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Abu Dhabi

Corner of the Delma Str. and Karama Str. (13th. and 24th Str.)

P.O. Box 2334, Abu Dhabi, United Arab Emirates

tel: +971 2 446 5200 wew.17

fax: +971 2 446 2967

e-mail: abudhabi.amb.sekretariat@msz.gov.pl

www.abuzabi.polemb.net

Ambasada Zjednoczonych Emiratów Arabskich w Polsce

ul. Złota 59 (Budynek Skylight), piętro 19

00-120 Warszawa, Polska

tel: +48 22 222 20 20

tel: +48 22 222 20 50 (biuro Ambasadora)

fax: +48 22 222 20 40

e-mail: warsaw@mofa.gov.ae

e-mail: consular.warsaw@mofa.gov.ae (Dział Konsularny)

e-mail: secretary.warsaw@mofa.gov.ae (biuro Ambasadora)

www.uae-embassy.ae/pl

godziny pracy: 9:00-16:00; sekcja konsularna: 9:00-14:00

Oficjalna strona internetowa ZEA www.uaeinteract.com

Ministerstwa w ZEA www.government.ae/en

Sharjah Commerce and Tourism Development Authority www.sharjah-welcome.com

Departament Turystyki, Handlu i Marketingu w Dubaju www.dubaitourism.ae

CIEKAWOSTKI

- <http://www.travelplanet.pl/przewodnik/emiraty-arabskie/dubaj/>
- <http://natemat.pl/51721,dubaj-moj-raj-na-ziemi-polka-rozprawia-sie-z-mitami-o-zyciu-w-emiratach-arabskich>

